

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Financiën

datum 26 oktober 2023

Betreffende wetsvoorstel:

36421

Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Successiewet 1956 in verband met aanpassingen in een aantal fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten (Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2024)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 26 oktober 2023 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, PvdA, D66, Lid Omtzigt, ChristenUnie, VVD, CDA, JA21 en BBB.

Tegen: PvdD, SGP, Groep Van Haga, PVV en FVD.

Afwezig: Lid Ephraïm en Lid Gündoğan.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op .

Aangenomen amendementen

Artikel I, onderdeel A, onder 10

Artikel IV, onder 9

8 (Inge van Dijk c.s.) over vruchtwisseling

Op grond van het wetsvoorstel komen aan derden ter beschikking gestelde onroerende zaken met ingang van 1 januari 2024 niet meer in aanmerking voor de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) en de doorschuifregeling voor het aanmerkelijk belang in de inkomstenbelasting (DSR ab). De terbeschikkingstelling van landbouwgrond in het kader van voor teelten noodzakelijke vruchtwisseling op grond van een pachtovereenkomst als bedoeld in artikel 7:396, eerste tot en met derde lid, BW is uitgezonderd van de voorgestelde maatregel. Genoemd artikel 7:396, eerste tot en met derde lid, stelt onder andere voorwaarden aan de duur en registratie van deze pachtovereenkomsten, waaronder (in artikel 7:396, eerste lid, onderdeel d, tweede lid en derde lid, BW) registratie bij de grondkamer. Volgens de indieners wordt in de praktijk echter niet altijd gebruikgemaakt van bij de grondkamer geregistreerde pachtovereenkomsten. Dit amendement bewerkstelligt dat voor de BOR en DSR ab de voorwaarde van een registratie bij de grondkamer vervalt, mits sprake is van een schriftelijke pachtovereenkomst waarbij tevens is voldaan aan de in artikel 7:396, eerste lid, onderdelen a tot en met c, BW opgenomen voorwaarden voor noodzakelijke vruchtwisseling.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 26 oktober 2023

blad 2

Dit amendement heeft geen budgettaire gevolgen. In het wetsvoorstel was al een uitzondering voor deze pachtvereenkomsten opgenomen.

Aangenomen. Voor: DENK, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB.

Diverse artikelen

10 → **11** (Inge van Dijk en Erkens) over aanpassingen van de bedrijfsopvolgingsregeling en schenk- en erfrecht voor familiebedrijven

In het wetsvoorstel wordt het lage percentage van de vrijstelling goingconcernwaarde van de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) met ingang van 1 januari 2025 verlaagd van 83% naar 70%. Dit amendement zorgt ervoor dat het lage percentage niet wordt verlaagd naar 70%, maar naar 75%.

De toegang tot de doorschuifregeling aanmerkelijk belang in de inkomstenbelasting (DSR ab) en de bedrijfsopvolgingsregeling voor de schenk- en erfbelasting (BOR) staat onder andere open voor de verkrijging van vermogensbestanddelen die bij de schenker of erflater behoorden tot een aanmerkelijk belang in een lichaam dat een onderneming drijft. Indien een erflater of schenker een aanmerkelijk belang heeft in een lichaam (bijvoorbeeld een holding) en dat lichaam een belang houdt in een ander lichaam, kunnen de DSR ab en de BOR worden toegepast als de schenker of erflater in dat andere lichaam een indirect aanmerkelijk belang hield. Als de schenker of erflater in dat andere lichaam een indirect belang van minder dan 5% hield, kan onder voorwaarden de zogenoemde verwateringsregeling in de DSR ab en de BOR worden toegepast. Een voorwaarde hiervoor is dat dat indirecte belang ten minste 0,5% bedroeg. Andere voorwaarden zijn dat dat indirecte belang bij een van de rechtsvoorgangers krachtens erfrecht, huwelijksvermogensrecht of schenking van de schenker of erflater een indirect aanmerkelijk belang was en dat dat indirecte belang uitsluitend is verwaterd door vererving, overgang krachtens huwelijksvermogensrecht of schenking. Dit is neergelegd in artikel 4.17a, vijfde lid van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001), onderscheidenlijk artikel 35c, vijfde lid, van de Successiewet 1956.

Op grond van dit amendement vervalt met ingang van 1 januari 2025 de voorwaarde van 'ten minste 0,5%' voor situaties waarin de verkrijger een bloed- of aanverwant^[1] in de neergaande lijn is van een hiervoor bedoelde rechtsvoorganger die een indirect aanmerkelijk belang hield in dat andere lichaam.

Met deze aanpassing beogen de indieners dat wordt geregeld dat oude familiebedrijven die al van vele generaties op generaties zijn overgegaan en juist gericht zijn op hun lange termijn voortbestaan, toegang blijven behouden tot de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten, ook als de belangen vergaand verwateren over vele familieleden.

Het amendement regelt eveneens toegang tot de BOR voor enkele zeer oude familiebedrijven, die vanwege overdracht over meerdere generaties al in zoverre verwaterd waren op het moment dat de Wet IB 2001 werd ingevoerd, dat niet voldaan werd aan de eis van een aanmerkelijk belang, waardoor ook na invoering van de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten daar geen recht op bestond. De ongelijke positie waarin zij zitten ten opzichte van jongere familiebedrijven wordt op deze manier opgelost.

Ter dekking bevat dit amendement nadere opties. Ten eerste wordt het ramingsverschil van € 9 miljoen structureel van aan derden verhuurde onroerende zaken BOR en DSR ab ingezet. Ten tweede verlaagt indiener de regeling groen sparen en beleggen. Op dit moment zijn er twee regelingen voor particulieren om groene beleggingen (groene spaartegoeden en andere groene bezittingen) te stimuleren, namelijk een vrijstelling in box

^[1] Op grond van artikel 19, eerste lid, onderdeel b, van de Successiewet 1956 worden bloedverwanten en aanverwanten aan elkaar gelijkgesteld.

datum 26 oktober 2023

blad 3

3 en een heffingskorting over het vrijgestelde deel van de groene beleggingen. In 2023 bedraagt de heffingskorting voor groene beleggingen 0,7% van het op 1 januari van het betreffende belastingjaar in box 3 vrijgestelde bedrag aan kwalificerende bezittingen van de belastingplichtige(n). Op grond van dit amendement wordt met ingang van 1 januari 2025 de vrijstelling groene beleggingen verlaagd naar € 30.000 (fiscale partners: € 60.000).

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Struc.
Aanpassing vrijstelling goingconcernwaarde BOR naar 75%	-15	-4	-5	-5	-6	-6	-19
Aanpassing verwateringsregeling BOR en DSR ab	-19	-18	-21	-21	-21	-21	-21
Herijking maatregel onroerende zaken BOR/DSR ab	8	8	9	8	8	8	9
Verlaging vrijstelling groen beleggen naar €30.000 (inclusief doorwerking naar nieuwe stelsel)	0	27	27	27	27	27	27

Tabel: Budgettaire gevolgen (miljoen euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

De budgettaire derving in 2024 is het gevolg van schenkingen die met een jaar worden uitgesteld.

Aangenomen. Voor: ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB.

Verworpen amendementen

Artikel V, onderdeel A, onder 1, subonderdeel b

9 (Van der Lee) over het verder verlagen van de goingconcernwaarde van de BOR naar 32%

Dit amendement verlaagt het lage vrijstellingspercentage in de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) in de erf- en schenkbelasting naar 32%. In het wetsvoorstel wordt de vrijstelling goingconcernwaarde met ingang van 1 januari 2025 verlaagd naar 70%; dit amendement zorgt dus voor een verdere verlaging.

Het doel van dit amendement is de taakstelling 'opmerkelijke belastingconstructies' van het kabinet verder invullen, aangezien het kabinet hier niet in geslaagd is, met als gevolg dat belastingbetalers in box 1 voor de resterende opgave moeten betalen doordat het tarief in de eerste schijf in box 1 wordt verhoogd. De opbrengst van dit amendement wordt dan ook gebruikt om de geplande verhoging (deels) terug te draaien. Dit wordt geregeld door middel van een amendement op het wetsvoorstel Belastingplan 2024. De tabel hieronder toont de budgettaire gevolgen van beide amendementen.

Tabel: Budgettaire gevolgen (miljoen euro, + is saldo verbeterend/lastenverzwarend)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Struc.
Aanpassing BOR	114	56	61	66	70	75	143
Verlaging tarief eerste schijf IB/LB	-90	-47	-48	-49	-48	-48	-143

De budgettaire opbrengst in 2024 is het gevolg van schenkingen die in anticipatie op de verlaging van het vrijstellingspercentage naar voren worden gehaald.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA en de PvdD.

Artikel V, onderdeel A, onder 1, subonderdeel b

7 (Eppink) over het handhaven van de goingconcernwaarde van de BOR op 83%

datum 26 oktober 2023

blad 4

In het wetsvoorstel wordt de vrijstelling goingconcernwaarde van de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) met ingang van 1 januari 2025 aangepast. Dit amendement zorgt ervoor dat het lage percentage van die vrijstelling niet wordt verlaagd van 83% naar 70%, maar 83% blijft.

Tabel: Budgettaire gevolgen (miljoen euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Aanpassing BOR	-39	-14	-15	-17	-18	-20	-47

De bedrijfsopvolgingsregeling is van grote waarde voor Nederlandse familiebedrijven. Voorgestelde kabinetsplannen leggen een buitenproportionele last op familiebedrijven. Familiebedrijven zijn vaak diep geworteld in hun gemeenschappen en zorgen voor welvaart en werkgelegenheid. Derhalve dienen zij te worden gefaciliteerd. Indiener is van mening dat voorgenomen lastenverzwaring het Nederlandse vestigingsklimaat verslechtert.

Dekking wordt, ook na 2024, volledig gevonden in het deel van de subsidie waarvoor geen langjarige verplichtingen zijn aangegaan in het juridisch niet verplichte deel van de subsidies inzake klimaatdoelen op artikel 4 van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII), specifiek in de regeling Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++).

Verworpen. Voor: SGP, JA21, Groep Van Haga, FVD en BBB.